

Av. Umut GÜN LL.M.

**BLOCKCHAIN (BLOKZİNCİRİ)
TEKNOLOJİSİNİN BANKACILIK VE
FİNANS HUKUKU ÇERÇEVESİİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR	XVII
GİRİŞ	1
1. BLOCKCHAIN (BLOKZİNCİRİ) TEKNOLOJİSİ	3
1.1. Temel Kavramlar ve Blockchain Terminolojisi.....	3
1.1.1. Veri	3
1.1.2. Veri Tabanı.....	4
1.1.3. Blok	4
1.1.4. Eşten Eşe Ağ	5
1.1.5. Dağıtık Kayıt Defteri.....	6
1.1.6. Akıllı Sözleşme.....	7
1.1.7. Hash ve SHA-256 Fonksiyonu.....	8
1.2. Blockchain Tanımı ve Blockchain Ağ Çeşitleri	10
1.2.1. Blockchain Tanımı.....	10
1.2.2. Blockchain Türleri.....	12
1.2.2.1. Bütünüyle İzin Gerektirmeyen (Public) Blockchain Ağları	13
1.2.2.2. Kısmen İzin Gerektirmeyen (Consortium) Blockchain Ağları	14

1.2.2.3. Kısmen İzin Gerektiren (Semi - Private) Blockchain Ağları.....	15
1.2.2.4. Bütünüyle İzin Gerektiren (Private) Blockchain Ağları.....	16
1.3. Blockchain Teknolojisinin Bankacılık ve Finans Sektöründeki Uygulamaları	17
1.3.1. Bitcoin	17
1.3.2. Ethereum.....	20
1.3.3. Colendi	21
1.3.4. MenaPay.....	22
1.3.5. Circle	22
1.3.6. Ripple.....	23
1.3.7. Augur	24
1.3.8. SecureKey	24
1.3.9. Omisego.....	25
1.3.10. Melonport	26
1.3.11. Deondigital	26
1.3.12. MarcoPolo	26
1.3.13. Everledger	27
1.3.14. Factom	28
1.3.15. SatoshiPay.....	28
1.3.16. OpenBazaar	29
1.3.17. Decentralized Finance.....	29
1.4. Bankacılık ve Finans Sektörü Kapsamında Dünyada ve Türkiye'de Blockchain Yaklaşımları	30
2. BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİNİN BANKACILIK VE FİNANS HUKUKU SİSTEMLERİNE ETKİSİ	33
2.1. Blockchain Teknolojisinin Bankacılık ve Finans Sektörü Kapsamında Çeşitli Hukuk Sistemlerine Etkisi ve Regülasyonlar	33
2.1.1. Cripto para alara İlişkin Regülasyonlar.....	33
2.1.1.1. Arjantin.....	34

2.1.1.2. Brezilya	34
2.1.1.3. Amerika Birleşik Devletleri	35
2.1.1.4. Kanada	38
2.1.1.5. Rusya.....	39
2.1.1.6. Hindistan	40
2.1.1.7. Çin.....	41
2.1.1.8. Avusturya.....	41
2.1.1.9. Japonya.....	42
2.1.1.10. İsviçre.....	43
2.1.1.11. Fransa	43
2.1.1.12. Almanya	44
2.1.1.13. Malta	45
2.1.1.14. Avustralya.....	46
2.1.1.15. İran	46
2.1.1.16. Güney Kore.....	47
2.1.1.17. Birleşik Arap Emirlikleri.....	48
2.1.1.18. Yeni Zelanda.....	49
2.1.2. Dijital Kimlik Uygulamasına İlişkin Regülasyonlar	49
2.1.3. Akıllı Sözleşme Uygulamasına İlişkin Hukuki Yaklaşımlar ve Örnekler	51
2.1.4. Blockchain Teknolojisi Kapsamında Gerçekleştirilen Diğer Çalışmalar.....	54
2.1.4.1. G20 Zirvesi Bildirgesi	54
2.1.4.2. Avrupa Birliği Girişimleri.....	55
2.1.4.3. Uzak Doğu Girişimleri.....	62
3. BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİNİN TÜRK BANKACILIK VE FİNANS HUKUKU SİSTEMİNE OLASI ETKİLERİ	63
3.1. Initial Coin Offering ve Security Token Offering.....	63
3.1.1. Tanımı ve Türleri.....	63
3.1.2. ICO ve STO'nun Faydaları.....	65

3.1.3. ICO ve STO Sürecinin Hukuk ile İlişkisi.....	66
3.1.4. ICO ve STO'nun Hukuki Riskleri.....	67
3.1.5. ICO ve STO'nun Mevzuat Çerçevesinde Değerlendirilmesi.....	70
3.2. Ödeme ve Mutabakat Sistemleri.....	75
3.2.1. Ödeme Sistemleri.....	75
3.2.1.1. Tanımı ve Türleri	76
3.2.1.2. Ödeme Sistemlerinin Faydaları	79
3.2.1.3. Eşten Eşe Elektronik Nakit Ödeme Sistemi.....	80
3.2.2. Mutabakat Sistemleri	81
3.2.2.1. Tanımı	81
3.2.2.2. Farklı Mutabakat Yaklaşımları.....	83
3.2.2.2.1. Proof of Work	83
3.2.2.2.2. Proof of Stake.....	84
3.2.2.2.3. Diğer Yaklaşımlar	84
3.2.3. Blockchain Tabanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemlerinde Yer Alan Problemlerin Hukuki Yansımaları ..	86
3.2.4. Blockchain Tabanlı Ödeme ve Mutabakat Sistemlerinin Mevzuat Açısından Değerlendirilmesi	90
3.3. Kişisel Verilerin Korunması Kapsamında Blockchain Teknolojisinin Hukuki Etkileri	97
3.3.1. Dijital Kimlik ve Blockchain Yaklaşımı.....	97
3.3.2. Blockchain ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu İlişkisi	99
3.3.3. SecureKey Ağının Türkiye'deki Muhtemel Kullanımı ...	104
3.3.4. Unutulma Hakkı ve Kişisel Verilerin İmha Edilmesi Çerçevesinde Blockchain.....	106
3.4. Akıllı Sözleşmelerin Bankacılık ve Finans Hukuku Kapsamında Değerlendirilmesi	109
3.5. Denetleyici Kamu Kurumlarının Blockchain Teknolojisine Yaklaşımı	112
3.5.1. Sermaye Piyasası Kurulunun Yaklaşımı	112

3.5.1.1. Kriptopara Aracı Kurumlarının Hukuki Statüleri...	117
3.5.2. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Yaklaşımı	119
3.5.3. Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığının Yaklaşımı	120
3.5.4. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Yaklaşımı.....	120
3.6. Suç Gelirlerinin Aklanmasıın Önlenmesi Hakkında Kanun Çerçevesinde Blockchain Tabanlı Finansal İşlemlerin Değerlendirilmesi.....	121
3.6.1. Know Your Customer.....	125
3.6.2. Know Your Transaction.....	127
3.7. Blockchain Teknolojisinin Bankacılık ve Finans Hukukundaki Diğer Etkileri	128
3.8. Milli Kriptopara Yaratılabilir mi? Hukuki Düzenlemesi Nasıl Olmalı?	132
SONUÇ	135
KAYNAKÇA	139